
INTERVIEW
AGNES KOOPS-AUKES

'MEER VAN
onze mystiek
NAAR BUITEN
BRENGEN'

Waarom houdt de top van accountantskantoren zich vooral stil als het publiek belang aan de orde is? Waarom zitten bestuurders niet aan talkshowtafels? Het is deels gebrek aan lef, meent Agnes Koops-Aukes, directievoorzitter van PwC Accountants. “Maar de vraag is ook: is het publiek geïnteresseerd in wat wij zeggen?”

*‘SOMS GAAN DE
VERWACHTINGEN VERDER
DAN DE BESTAANDE
REGELGEVING.’*

Agnes Koops-Aukes neemt als voorzitter van PwC Accountants een FD-journalist mee op stap tijdens de rechtszaak tussen PwC en EY en de AFM. In een interview met het Dagblad van het Noorden is ze trots op haar roots als Groningse boerendochter. Ze vlogt over actuele thema's. Als ze de kans krijgt, klimt ze op het podium en geniet daarvan. Zo ook toen Eva Jinek haar in september uitnodigde, als kandidaat-topvrouw van het jaar. Koops houdt zich allesbehalve stil.

We zien zelden een accountant op televisie. Als je bij Jinek zit, geef je het beroep een gezicht, ook al ging het daar niet over de accountancy.

“Aanvankelijk dacht ik: waarom zou ik meedoen aan de topvrouwverkiezing? Maar al snel besepte ik dat het een manier is - en dat was mijn diepe ambitie - om de accountancy een beetje een gezicht te geven en op een positieve

manier in de spotlights te zetten. Ook om te laten zien dat er vrouwen in de sector werken, al is dat met twintig procent nog niet al te veel. Het ging bij Jinek weliswaar over mij, maar er zijn dan natuurlijk ook mensen die denken ‘Oh, hé, een vrouw, een accountant, bij Eva.’”

FRAUDEBRIL

De Commissie Toekomst Accountancysector (CTA) memoreert in haar interim-rapport dat fraude sinds het begin van de vorige eeuw op de agenda van de accountant staat. Wat hebben jullie precies gedaan om ontdekking te verbeteren?

“Die maatregelen laten wij onder meer zien in een vlog die wij verspreiden via LinkedIn. In die vlog bespreek ik met forensisch accountant Sander Kranenburg, die ook de NBA-werkgroep Fraude leidt, de oorzaken waarom onze werkzaamheden rondom fraude soms niet voldoen aan de standaarden. Zijn we als accountants voldoende kritisch en herkennen we de signalen van fraude wel

voldoende? Onze forensische collega's wel, want die zijn de hele dag bezig met fraudes."

Julie gaan uit van de goedheid van de klant: de meeste mensen deugen?

"We zijn wel kritisch, maar ik denk dat onze forensische collega's megascherp zijn op dit onderwerp. Zij hebben afgelopen jaar bij verschillende controles met ons mee gedraaid, ons geholpen met hun blik en bij het vastleggen van bevindingen. Die hulp blijkt zeer waardevol, dus hebben we besloten deze betrokkenheid te continueren en verder op te schalen. Ik kan je vertellen dat je ook een stuk scherper wordt als je een keer een fraude hebt meegemaakt. Dus het is ook een kwestie van ervaring opdoen en die inzetten."

Wat zijn de andere oorzaken?

"De belangrijkste is misschien wel het gebrek aan fraude-risico-analyses bij de klant. Dan is mijn vraag aan de collega's: hoe stevig zijn wij in het voeren van het gesprek met die klant? Dagen wij die genoeg uit om hier zelf over na te denken? Wat mij betreft mogen we daar best steviger in zitten en zeggen: kom op, bedenk het, jij eerst; wij helpen. Wij hebben digitale en andere tools om ze daarbij te ondersteunen en er is dus geen reden om het niet te doen. De nieuwe mogelijkheden van digitalisering scheppen overigens ook nieuwe verwachtingen bij het maatschappelijk verkeer, dus de verwachtingskloof is nog lang niet verdwenen."

BEETJE ZONDE?

Gaat het niet meer om een prestatiekloof, als accountants niet voldoen aan regels die ze zelf hebben bedacht?

"Ik ben het met je eens dat het dan eigenlijk over de prestatiekloof gaat. Wij proberen heel erg te leren van de kwesties die wij in een jaar tegenkomen. Dat kan een tuchtzaak of een claimzaak zijn, maar bijvoorbeeld ook een dossier met tekortkomingen. Wij proberen er een leerervaring van te maken voor de hele organisatie."

In het transparantieverlag van PwC zie je een aantal concrete dingen, maar ook wollige teksten.

'IK KAN JE VERTELLEN DAT JE OOK EEN STUK SCHERPER WORDT ALS JE EEN KEER EEN FRAUDE HEBT MEEGEMAAKT.'

"Wij hebben dit jaar voor het eerst de uitkomsten van onze oorzakaanalyse gedeeld. Dat was een paar jaar geleden ondenkbaar geweest, denk ik. Maar je kunt je wel afvragen in hoeverre de buitenwereld daarin nou echt is geïnteresseerd. Ik zeg altijd: ons transparantieverlag is ons best bewaarde geheim. We zijn er ontzettend druk mee en proberen écht transparant te zijn. Maar vervolgens vraag je je af hoe veel mensen het lezen en of het dan eigenlijk toch niet een beetje zonde is. Ik ben in ieder geval blij dat jij het hebt gelezen."

Pas op het allerlaatste moment, moet ik met enige schaamte bekennen.

"Zie hier de tragiek, haha. Misschien moet het korter, bondiger, meer *snackable* worden gemaakt. Willen wij ons verhaal vertellen of nemen wij de lezer als uitgangspunt? Wij hebben een neiging om volledig te willen zijn en je mee te nemen in al onze inspanningen en uitkomsten. Momenteel herijken wij ons kwaliteitsmanagementsysteem, dus is komend jaar heel logisch om te bedenken wat de beste weg voorwaarts is om het meer gelezen te laten worden. Misschien is *less more*. Jij las het ook pas net. Dus wat kunnen we nou doen om te zorgen dat jij het eerder gaat lezen?"

Misschien moet ik jullie beter volgen.

"Als jij zegt dat wij ons stil houden, weet ik niet of stil het juiste woord is. Ik denk wel dat we proberen om wat nadrukkelijker te laten zien waarvoor we staan, waarmee we bezig zijn, maar ook wat we lastig vinden. Dus voor degenen die graag lezen, schrijven we een boekje en soms een blog, ook op Accountant.nl. En wij maken vlogs, die we als gezegd verspreiden via LinkedIn. Ik vind het zelf leuker om in een filmpje iets meer van onze mystiek naar buiten te brengen."

LEF EN FLAIR

Bij jou past vloggen beter dan bij de doorsnee-accountant; je moet flair hebben.

"Ik moet eerlijk bekennen dat ik het ook een beetje heb moeten leren. Als je het vaker doet, word je er beter in, heb ik ontdekt. De meest recente vlog maakte ik met Rogier van Adrichem, een collega-partner die accountant is bij beursgenoteerde ondernemingen en daarom ook optreedt in de aandeelhoudersvergadering. Dat is zo'n →

moment waarop je je als accountant laat zien. Je probeert dan te bedenken welke thema's er spelen en wat je daarover wilt vertellen. Dat gaat de een natuurlijk wat beter af dan de ander. Het vraagt om lef."

Zijn accountants inderdaad meer mensen van de cijfers en hebben zij qua karakter niet zo de neiging om op een podium een verhaal te vertellen?
 "Niets menselijks is ons vreemd. De ene heeft de flair om te vloggen, de andere mist die. Wij hebben ook collega's die gewoon lekker hun werk willen doen en met de klant bezig willen zijn en het heel spannend vinden om op een podium te moeten staan. Het anonieme gaat er echter wel een beetje meer af. Dus als je accountant wordt, moet je beseffen dat er soms spannende dingen van je worden gevraagd. De collega's die vanwege hun rol het podium op móeten, proberen we te helpen."

Het grote publiek weten jullie nog niet te bereiken, maar het beweegt.

"Toen wij die rechtszaak hadden over de boete van de AFM is een journalist van *Het Financieele Dagblad* een week lang met me meegelopen. Hij heeft eigenlijk overal toegang toe gehad, behalve informatie en besprekingen over klanten. Dan is het veel meer *show, don't tell*. Dus kom maar eens langs. Als jij het interessant vindt, kunnen wij je wel laten zien hoe onze controle-aanpak werkt. Wij nodigen andere journalisten of politici ook uit om door het dossier heen te lopen, te zien hoe dat wordt opgebouwd en wat nu eigenlijk onze rol is rondom fraude. In Jip-en-Janneke-taal, zodat het voor iedereen te volgen is."

KWALITEIT

Bij de kwaliteitstoetsing zie je dat accountants zich niet altijd houden aan regels, die het beroep zelf heeft verzonden. Dan moet je toch niet vreemd moet opkijken als toezichthouders daarop reageren?

"Toen de AFM in 2014 constateerde dat onze dossiers niet goed genoeg waren, hebben wij meteen gezegd dat het beter moet. Wij hebben sindsdien heel hard gewerkt om de prestatiekloof te dichten, maar dat gaat stapje voor stapje. Soms gaan de verwachtingen verder dan de bestaande regelgeving. Daar moeten wij dan wel naar willen luisteren en er een beetje naar toe bewegen. Maar dat is lastig als de norm niet zo duidelijk is. En waar begint dat en waar eindigt dat?"

CV

AGNES KOOPS-AUKES

Agnes Koops-Aukes (Groningen, 1969) volgde de havo BE aan de Hanzehogeschool en studeerde af als register-accountant aan de Universiteit van Amsterdam. In 1995 begon zij als assistent-accountant bij PwC Accountants in Groningen. Daar groeide zij door tot partner en business unit leader PwC Noord. In 2013 trad zij toe tot de directie van PwC Accountants. Sinds 2018 is zij lid van de raad van bestuur van PwC en directievoorzitter van PwC Accountants. Zij werd in september van dit jaar met twee andere kandidaten genomineerd voor Topvrouw van het Jaar, een titel die uiteindelijk ging naar Rianne Letschert, rector magnificus van Maastricht University. Agnes Koops is getrouwd met Wubbo Aukes en woont in Groningen.

Volgens Standaard 240 moet je ook bij signalen van kleine fraudes aanvullend onderzoek doen.

"Nou ja, uiteindelijk moet je vaststellen dat de jaarrekening geen fouten bevat als gevolg van materiële fraude. Als een fraude niet materieel is, kan die wel belangrijk zijn omdat die iets zegt over de integriteit van de leiding. Dus dat klopt. Ik heb ook wel eens klanten gehad met fraudes van honderd en tweehonderd euro. Dat zegt iets, maar is natuurlijk wel iets anderssoortigs."

Praat je daarover dan wel met de klant?

"Uiteraard. Maar je kunt niet alle fraudes van honderd euro vinden. Dus is het een uitdaging om te verkennen hoe wij met de verwachtingen van de maatschappij kunnen omgaan, op een manier die werkt voor iedereen. Dat is ook wat de CTA zegt."

Ceo Hans Honig van Deloitte zei recent bij BNR wat de sector vaker zegt: dat een accountantscontrole nu eenmaal nooit honderd procent garantie kan geven dat fraude wordt opgespoord.

"Nee, maar wij kunnen echt nog wel een aantal dingen beter doen. De klant heeft een rol, maar wij kunnen zelf ook meer een kritische houding aannemen en zaken beter documenteren."

Kwaliteit moet concreet worden, dat begint bij compliance.

"Kwaliteit zien wij deels als met het dossier kunnen aantonen dat je de regelgeving, die wij zelf hebben bedacht, netjes hebt gevolgd. Dat moet gewoon op orde zijn. Maar kwaliteit is zeker meer dan alleen een compliant dossier. Digitalisering gaat ons daarbij helpen. Nu doen wij steekproeven, maar op termijn gaan we toe naar totaalcontroles met datasets. Dat is ook investeren in kwaliteit." ←